

...nếu lãnh đao Nga tính lùm lùn này thì hot đốt lùi...

### Một Mùa Hung Hỗn... Rồi

Thôi Tựng thống Barack Obama sẽ nhận được vui sướng trội dãy cờ Liên bang Nga, nhưng Hoa Kỳ sẽ sớm vượt qua sự hung hỗn một mùa đó. Đầu tháng 21 không phải là nỗi Nga và China tranh lùn hai sẽ nguội dần....

Ngay giữa cuộc tranh cử tổng thống năm 2008, khi Chính quyền Bush撤离 chân khỏi Iraq, Liên bang Nga đã đi ngược cờ đầu bằng cách tấn công Georgia, ngày 8 tháng Tám 2008. Vì cuộc tranh cử đầy bất ngờ bên trong, Hoa Kỳ chưa có đủ i sách rõ ràng về việc cuộc tổng phản công của Nga tại Đông Âu. Cuộc không hoang tài chánh bùng nổ tại Moscow tháng Chín càng mở ra cơ hội cho Thủ tướng Vladimir Putin của Liên bang Nga có thể lùn lút, nên ông bước qua đất hai là dùng khí đốt làm vũ khí bí mật hòa Ukraine và các nước Âu Châu mua nồng lùn cờ Nga.

Sau khi đắc cử Tựng thống, Barack Obama vào tòa Bạch Cung với một chương trình riêng biệt. Bên trong là cấp cứu hỗn loạn tài chánh ngân hàng và kích hoạt cho kinh tế ra khỏi suy thoái. Bên ngoài là thanh toán chiến tranh Afghanistan (A Phú Hỗn), giải quyết mâu thuẫn với Iran và hoá giải nguy cơ xung đột giữa Israel và Palestine. Những ưu tiên đầu tiên là giải quyết liên hệ với Liên bang Nga và các nước Âu Châu và lấp tặc thách đòn chấn động hợp tác giữa Hoa Kỳ và các nước Âu Châu mà Obama đã đề ra khi tranh cử.

Giờ đây, với tin tức Tựng thống trong tay, Obama hiểu ra rằng chính lão già toàn vẹn đã i giải quyết cờ Chính quyền Bush và ông bắt đầu đón giải thưởng. Nghĩa là hành xóm hai mặt nhau Bush. Nhưng phát biểu và tiếp xúc cờ Phó Tựng thống Joe Biden tại Hội nghị An ninh Munich vào tuần đầu tháng Hai (6-8 tháng Hai) và cờ Ngoại trưởng Hillary Clinton sau đó có cho thấy điều này, mà lối it đặc lùn Hoa Kỳ quan tâm vì quá chú ý vào vấn đề kinh tế toàn cầu mệt. Chúng ta sẽ duy trì qua những thách đòn cờ Nga trước khi tìm hiểu về nguyên nhân và về khả năng tung hoành cờ Nga hay lồng phó cờ Mông trong thời gian tới.

\*\*\*\*

### GÂN GÀ A PHÚ HÃN

Đúng một tháng sau v  kh ng b  9-11, Hoa Kỳ m  chiến dịch t n công A Phú H n đ  l t đ  ch  d  Taliban   Kabul và truy l ng d u n o của t  ch c kh ng b  Al-Qaeda. Chiến dịch dược h u thu n - chính danh - của quốc t , Liên hiệp quốc và các nước Âu Châu, v i m i nh n l  Minh   c B c Đ i T y dương NATO do Hoa Kỳ th c t  y m tr  và d i u d ng. Liên quân M -NATO c  60 ng n qu n, ph n n a l  các đ n v  t c chiến c a M .

Chiến dịch ch  c  m c ti u truy l ng và ti u di t Al-Qaeda v i s  h  tr  c a m t ch nh quy n m i t i Kabul do T ng th ng Hamid Karzai l nh d o nh  s  y m tr  quốc t . Với qu n s  qu t v   nh h  ng thu h p của Ch nh quyền Karzai t i Kabul, m c ti u của chiến dịch kh ng th  l  c i t o x  h i và x y dựng quốc gia hoặc ph t h u d n ch  cho A Phú H n - nh  t i Iraq.

Ngày n y, h n b y n m sau, Al-Qaeda b  t  liệt nh ng l c l  ng Taliban v n c n v  Liên qu n M -NATO b  l ng t ng trong h nh th i chiến tranh du kích, ph  ho i v  kh ng b . Trong khi  y, đ ng m nh chiến lược của Hoa Kỳ cho chiến tr  ng A Phú H n l  Pakist n l i m p m  kh ng ho ng v  Ch nh quyền trung   ng t i Islamabad v  c  qu n d i v n b  các th  l c H i giáo c c doan l ng đ o n b n trong v  ph i th a h p v i c c tác tr  ng H i giáo l  hai khu vực T y-Bắc ti p gi p với A Phú H n   b n ngo i. Khu vực n i d o h m tr   y l  h u c  c a Taliban, v ng l n trên c a d u n o Al-Qaeda v c c b  t c H i giáo.

T  khi T ng th ng Pervez Musharraf ph i r t lui v  Pakist n b u l n m t ch nh quy n m i, Islamabad r t kh i chiến lược h p t c nước d i v i M . V  kh ng b  Mumbai t i  n Đ  ngày 26 th ng 11 c ng khi n Islamabad ph i d i ph i v i m t m i nguy  u ti n h n: cuộc ph n c ng c a Dehli.

Kết cuộc l  Liên qu n M -NATO m t d  ng ti p v n cho chiến tr  ng A Phú H n, ch  y u l  qua h i c ng Karachi l n phía B c. Trong khi  y, Taliban v c c t c tr  ng H i giáo t i bi n vực A Phú H n v c Pakistan d u v ng tin vào m t quy luật l ch s : nh  Đ  quốc Anh r i Đ  quốc X  vi t, Hoa Kỳ r i c ng ph i r t kh i A Phú H n. H  kh ng th y l y do g i m t ph i hy sinh đ ng đ o l  Al-Qaeda.

T&#225;c Gi&#7843;; Nguy&#225;n Xuân Ngh&#225;a  
Th&#7913; Hai, 23 Th&#225;ng 3 N&#225;m 2009 05:38

Khi tranh cãi, Barack Obama đã đâm ra mâu thuẫn chiêng lồng cù là thanh toán hờ sờ A Phú Hãn. Bây giờ, ông mỉm nhá phẩy cái gân gà. Ông đã duy trì hờ thông lãnh đạm quân sự cũ của Bush là Tướng trống Quỷ cù phỏng Robert Gates và Đô đốc David Petraeus (người hùng cùa chiêng trống Iraq nay là Tướng Quân khu Trung ương CENTCOM, chỉ huy cùa hai chiêng trống Iraq và A Phú Hãn). Obama chỉ trống tăng viễn cho A Phú Hãn và dù chừng nói ra vẫn có thể áp dụng chiêng lồng cùn quân đánh tui nhau vùi tiễn nihil đã thòi hiến tui Iraq. Mùc tiêu là gây đòn ép quân sự vùi lõi lồng Taliban hù tiễn tui mâu giáp pháp chính trị là tui o thòi hòp tác giáp Taliban và chỉ đòn Karzai ở Kabul, miến là phẩy diết cho sùch tàn đòn cùa Al-Qaeda.

Mùn gây đòn áp lõi quân sự, ít ra Hoa Kỳ và NATO phẩy tăng gòp rộn quân sự tui A Phú Hãn, tui 60 lén tui 90-95 ngàn quân - so với 165 ngàn quân tui Iraq trên cao đòn mìn hòi 2007. Và phẩy tìm đòn giáp tiáp vùn khác đòn thay thòi ngòi Karachi lén Kandahar hay ởi Khyber Pass tui Pakistan vào Á Phú Hãn. Các ngòi tiáp vùn đòn thòi ỳ có thòi là các nùi cùng hoà Trung Á xùa kia nùm trong què đòn Liên Xô, hay, tui hòi ngòi Tây vào A Phú Hãn, là Iran. Ta không quên, lãnh thòi A Phú Hãn tiáp giáp vùi - vòng theo chiêu kim đòn hòi - Iran, Turkmenistan, Uzbekistan, Tajikistan, Trung Quốc, và Pakistan ở phía Đông và phía Nam. Ở mòn Bùc cùa ba nùi cùng "stan" nói trên còn có Kyrgyzstan và Kazakhstan, là năm nùi cùng hoà Trung Á xùa kia là chỉ hù cùa Liên bang Xô viết, nay đã đòn lòp nhùng vùn chùa ra khùi què đòn cùa Nga. Vì vùy, Obama gòp sù thách đòn cùa Liên bang Nga.

\*\*\*\*

### THÁCH ĐÒN CÙA NGA

Khi Hoa Kỳ mỉm chiêng dòch A Phú Hãn, nùi cùng Nga cùa Vladimir Putin có hòp tác nùa vùi - Putin không quên A Phú Hãn và mỉm nguy Hùi giáo ngay trong lãnh thòi - và cho phép Hoa Kỳ tóm mòn đòn giáp tiáp vùn chiêng trống A Phú Hãn qua các nùi cùng Trung Á. Nhùng nùa vùi thôi vì không tin là Hoa Kỳ sù chùa vào A Phú Hãn giáp quyết chuyùn khùng bù mà có khi sù ... Ở lõi luôn, ngay tui miòn Nam cùa lãnh thòi Nga.

Khi Obama ráo riết tìm đòn giáp tiáp vùn cho A Phú Hãn, đòn y là lúc nùi cùng Nga nói thách. Trong khi Obama bùc cùng vào Tòa Bùc Cung, Tòng Petreaus mòn chuyùn công du Trung Á và Nam Á trong tám ngày đòn nói chuyùn vùi đòn a đòn. Nùi đâu ông cũng thòi y con kù đà cùa Nga: ngay sau chuyùn đi cùa Petreaus, Tòng thòi Nga Dmitri Medveded bùc ng đòn qua đó nói chuyùn vùi nǎng lõi. Ngùu nhiên sao, Chính quyết Kyrgyzstan bùc ng đòn i ý, không cho Mù mòn cùn cù không quân Manas nùa vì nghe nói là vùa đòn cùng Nga viễn trò cho hai tòi đòn la! Thòi tui, vùi Liên

T&#225;c Gi&#7843;: Nguyễn Xuân Nghĩa  
Th&#7913; Hai, 23 Th&#225;ng 3 N&#259;m 2009 05:38

bang Nga thì đ&#243;ng ti&#243;p v&#225;n vào A Phú H&#227;n l&#227; chuy&#243;n nh&#227;, ch&#243; l&#227; v&#225;n đ&#243; gai góc cho Obama n&#227;n d&#243;i g&#227; m&#227;t mà Putin kh&#243;ng n&#227;o th&#227;ch. Chuy&#243;n l&#227;n n&#227;m l&#227; n&#227;i kh&#243;c. Liên bang Nga c&#243; m&#227;t chu&#243;i y&#243;u s&#227;ach d&#243;ng d&#243;c.

Hoa Kỳ ph&#243;i ch&#243;m d&#243;t k&#227; ho&#243;ch thi&#243;t l&#227;p h&#227; th&#227;ng ph&#243;ng th&#227; chi&#243;n l&#227;c ballistic missile defense BMD - l&#227; ch&#243;n ch&#243;n ho&#243; ti&#243;n M&#227; n&#227;o l&#227; t&#227; Iran m&#227; Putin cho l&#227; nh&#227;m v&#225;n Nga. Bush đ&#243; ngh&#227; k&#227; ho&#243;ch l&#227;y b&#243;ng d&#243;n "ra đ&#243;a" d&#243;ng t&#227;i C&#243;ng ho&#243;a Ti&#243;p v&#225; h&#227; th&#227;ng h&#227;a ti&#243;n t&#227;i Ba Lan. Khi tranh c&#243;, Obama đ&#243;i b&#243;i b&#243; toàn b&#243; k&#227; ho&#243;ch, nay Ngo&#227;i tr&#227;ng Clinton cho l&#227; n&#227;en nghi&#243;n c&#243; u l&#227;i, kh&#243;ng nh&#227;t thi&#243;t t&#227; b&#243; chuy&#243;n đ&#243;

K&#227; ho&#243;ch đ&#243; l&#227;ng trong h&#227; th&#227;ng ph&#243;ng ng&#227; - nh&#227;n t&#227; Nga thì đ&#243; là h&#227; th&#227;ng t&#227;n c&#243;ng - c&#243;a Minh l&#227;c NATO. Chính quy&#243;n Bush đ&#243;i đ&#243; ngh&#227; đ&#243;n nh&#227;m Georgia và Ukraine vào NATO, Obama ch&#243;a cho bi&#243;t y&#243; k&#227;n, nh&#227;ng Putin thì đ&#243;i là kh&#243;ng. R&#227;ng l&#227;n h&#227;n v&#227;y, Putin mu&#227;n Hoa Kỳ kh&#243;ng đ&#243;nh l&#227;s&#227; kh&#243;ng đ&#243;y l&#227; ch&#243;n NATO t&#227;i s&#227;t bi&#243;n gi&#243;i Nga v&#225; kh&#243;ng b&#243;o v&#225; ba n&#227;c C&#243;ng ho&#243;a Baltic (Latvia, Lithuania và Estonia) l&#227; m&#227;n B&#227;c. Vi&#243;c bành tr&#227;ng NATO v&#225; h&#227;ng Đ&#243;ng l&#227; ch&#243; tr&#227;ng Hoa Kỳ đ&#243;i theo đ&#243;i t&#227;i Clinton v&#225; Bush 43, sau khi Liên Xô tan r&#227;. B&#243;y gi&#243;, mu&#227;n n&#227;o chuy&#243;n ph&#243;i qu&#227;y t&#227;i A Phú H&#227;n th&#227; M&#227; ph&#243;i cu&#243;n gói NATO. Ngoài h&#227; s&#227; BMD v&#225; NATO, Putin c&#243;ng đ&#243;i duy&#243;t l&#227;i Thỏa l&#227;c Tài gi&#243;m Võ kh&#243;i M&#227;-Nga (START) s&#227; m&#227;n h&#227;n cu&#243;n n&#227;m nay, l&#227;ng trong đ&#243; l&#227;s&#227; tham d&#243; c&#243;a Liên bang Nga v&#225;n c&#243;c quy&#243;t đ&#243;nh chi&#243;n l&#227;c c&#243;a Hoa Kỳ t&#227;i Âu Ch&#243;u. Nói cho d&#243; hi&#243;u: Liên bang Nga ph&#243;i c&#243; ti&#243;ng nói v&#225; t&#227;ng lai Âu Ch&#243;u v&#225; NATO, ch&#243; kh&#243;ng đ&#243; Hoa Kỳ t&#227;i ti&#243;n bành tr&#227;ng l&#227;nh h&#227;ng sau khi Liên Xô tan r&#227; cu&#243;n n&#227;m 1991 v&#225; n&#227;c Nga b&#243; kh&#243;ng ho&#243;ng cho đ&#243;n 1999.

Nh&#227;n trên đ&#243;i th&#227; c&#243;a m&#227;t t&#227;m b&#243;n đ&#243; liên l&#227;c đ&#243;a Âu-Á, Liên bang Nga mu&#227;n chinh ph&#243;c l&#227;i nh&#227;ng m&#227; Li&#243;n Xô đ&#243;i m&#227;t, t&#227; v&#225;ng Baltic ph&#243;a B&#227;c xu&#243;ng khu v&#225;c Balkan ph&#243;a Nam, t&#227; H&#227;c h&#227;i qua bi&#243;n Caspian, t&#227; v&#225;ng Caucasus n&#227;m l&#227; gi&#243;a hai m&#227;t bi&#243;n l&#227;y t&#227;i Trung Á, sát v&#225;i bi&#243;n gi&#243;i Trung Qu&#243;c.

Cu&#243;c t&#227;ng ph&#243;n c&#243;ng đ&#243; c&#243;a Putin c&#243; nghĩa l&#227; ph&#243;n ho&#243;a Âu Ch&#243;u, đ&#243;m huy&#243;t NATO v&#225; kéo các n&#227;c Đ&#243;ng Âu hay Trung Âu x&#227;a kia n&#227;m trong qui đ&#243;o Li&#243;n Xô ph&#243;i tr&#227; l&#227;i v&#225; tr&#227; trung l&#227;p - trong vòng ki&#243;m to&#243; c&#243;a Nga. Chi&#243;n l&#227;c k&#227;t h&#227;p hành đ&#243;ng đ&#243;a ph&#243;ng gi&#243;a Hoa Kỳ v&#225; Âu Ch&#243;u m&#227; Barack Obama đ&#243; cao khi tranh c&#243; b&#243;ng tr&#227; thành chuy&#243;n t&#227;o lao. Nh&#227;t l&#227; khi Nga đ&#243; kh&#243;ng ch&#243; Georgia, l&#227;ng đ&#243;n Ukraine v&#225; d&#243;ng v&#225; kh&#243;i n&#227;ng l&#227;ng ch&#243;n đ&#243;ng kh&#243; n&#227;ng ch&#243;ng đ&#243;c&#243;a Âu Ch&#243;u, đ&#243;ng đ&#243;u l&#227; C&#243;ng ho&#243;a Liên bang Đ&#243;c. T&#227; B&#227;c xu&#243;ng Nam, ba n&#227;c Baltic, Ba Lan, C&#243;ng ho&#243;a Ti&#243;p, Slovakia, Hung Gia L&#227;i, Serbia, Romania v&#225; Bulgaria l&#227; c&#243;a n&#227;m tr&#227;n th&#227;t.

T&#225;c Gi&#7843;: Nguyễn Xuân Nghĩa  
Th&#7913; Hai, 23 Th&#225;ng 3 N&#259;m 2009 05:38

Hoa Kì bỗng vội vàng vào vòng liên hoàn, từ Afghanistan qua Nam Âu lên tề i biên giới cảng Địa Trung - ngoài chuyen kinh tề nhà - sếp Obama sẽ đặc quyền đặc biệt cho i liên hoàn đó. Tề iang lai Âu Châu cũng vậy.

Mà vì sao Liên bang Nga cảng Putin lôi hung hổ m nhỗ vỗ y?

\*\*\*\*

### SƠ SÁT HẢI ĐÁNG SƠ

Mùa hè u ra chuyen lô y, ta cảng lô nh lùng nhìn ra nhông tính toán cảng Vladimir Putin. Phản lý luân vỗ đỗ o đỗ c hay chính nghĩa, xin dành cho các chính khách và sô tuyên truyền trong mùa tranh cảng. Thật tột không lô thuộ c vào lô phù du lô y mà là hù quâ cảng đỗ a dô và lô ch sô. Phản còn lô i là tham vỗ ng và sô sô hãi cảng con ngô i.

Khác với Hoa Kì là một "hòn đảo" đặc bao vây bờ i hai đồi dốc bên cảng hai lảng giông yết thô , Nga là vùng đất trống, trãi dài từ mìn cảng Đông cảng Âu Châu tề i tần cùng cảng Châu Á. Trong thô thô , Nga thiê u hòn thô ng phòng vỗ cảng thiên nhiên và trong thô công lô i thiê u hòn thô ng liên lô c cảng sông ngòi cho vỗ n chuyen. Đô y là chuyen đỗ a dô cảng môt cảng quâ c đỗ i lô c. Chuyen lô ch sô : Nga tông bỗn công nghiệp hòn tần các bình nguyên chung quanh, nòng nhô t là t hòn ng Tây, t hòn Âu Châu - thành tích cảng Napoléon, Hoàng đế Wilhelm Đế nhô cảng Đôc và Hitler cảng Đôc quâ c xã...

Sau Cách mông tháng 10 năm 1917, Liên bang Xô viết thành hình và lô y thô công làm thô thô , mà chô tần tề i đỗ c tần 1989, sau đó là tan rã tần năm 1991. Nhông gì nô i Nga giành đỗ c đỗ i thô i Xô viết lô n lô i t bỗc sô ch.

Tây Đôc đã chuyen lô i Đông Đôc và thô ng nhô t trong Liên hiê p Âu Châu. Ba nô i c Baltic giành lô i đỗ c lô p, ngô theo Âu châu và gia nhô p NATO, tê i ng tần Ba Lan, Hung Gia Lô i. Cảng Tiệp Khắc cũng thô , dù đã chia hai môt cách hoà bình. Liên bang Nam Tần thì banh làm nhô u mông, mông nhô t trong Liên bang là Cảng hòa Serbia thì môt Kosovo, ngô theo chô đỗ dân chô và chuyen bỗc gia nhô p Âu Châu... Tần miê n Nam khu vỗ c Caucasus, Georgia - quê hòn ng cảng Stalin - hay

T&#225;c Gi&#7843;: Nguyễn Xuân Nghĩa  
Th&#7913; Hai, 23 Th&#225;ng 3 N&#259;m 2009 05:38

Ukraine - quê hương Krushchev - cũng đồng dãy và bay khói quay đón cờ Nga. Nhiều nước Cộng hoà Trung Á cũng suy nghĩ về tảng lai đó, với sự khuyễn khích của các doanh nghiệp năng lượng... Mới.

Nhìn từ nóc Nga, những biến động này có ý nghĩa sinh tồn: việc NATO bành trướng về hướng Đông và các cuộc cách mạng muôn màu tại Georgia, Ukraine hay Serbia là âm mưu thâm độc của Mỹ. Kết quả là Đế quốc Nga có cảm giác trong khi St. Petersburg hay Moscow nằm cách các đòn của NATO có vài trăm cây số, còn các vùng trái đất thì có nguy cơ rã thành từng mảnh.

Quốc nhượng vây, ba nước Baltic và các nước Đông Âu cũ nay đã hồi sinh vào Liên Âu và NATO. Từ vùng Caucasus, Georgia và Ukraine trở thành đồng minh của Mỹ, và Hoa Kỳ còn hỗ trợ lỏng lẻo hiến tảng Trung Á, với "lý do" là chuyển A Phú Hãn! Lui khói khu vực Caucasus, Nga chỉ còn một dàn phòng thủ cuối là bờ biển phía Bắc Caucasus, trong đó có Chechnya đòi ly khai và các xóm kia thì tiếp tục. Không bờ biển giáo không chính làm chia rẽ đồng nước Mỹ mà cũng làm rung chuyển Liên bang Nga.

Đáng sợ hơn thế, dân số Nga giảm dần và còn giảm, từ 145 triệu xuống còn chia đôi trăm triệu trong vài chục năm tới - bằng dân số cả Việt Nam! Vladimir Putin kể thừa di sản này của Mikhail Gorbachev và Boris Yeltsin. Tới đây thì ông chỉ có một năm để xoay chuyển tình hình.

Sau khi cấm quyển, Putin đeo ngai vàng chiếm lục kinh tảng truyền thống của Nga: ngang phát triển kinh tế theo mô hình Tây phương mà khai thác tài nguyên, khoảng sân và thung lũng phiem làm nông lối chính. Dầu thô lên giá là đập may mắn! Dùng nguyên nhiên vật liệu làm lối thô buôn bán và mua cát vôi Âu Châu, Putin kéo Nga ra khỏi cuộc không hoang kinh tảng Yeltsin. Trên cái trống đó, khôi phục lối sinh sống đã mất của Liên Xô để kiểm soát đồng cát mất vùng trái đất.

Mục tiêu chính là khống chế đồng cát ba nước Baltic, giáp Belarus trong quay đón Nga và thu hút lối Ukraine. Vòng ngoài là các quốc gia "thân hữu", hay trung lập: phái khuất phái đồng cát các chư hầu cũ của Liên Xô, như Ba Lan, Cộng hòa Tiệp, Slovakia, Hungary, Romania và Bulgaria. Và phái làm đồng cát chuyền đó mà không hâm nóng Chiến tranh lạnh, bằng cách khai thác tinh thần sự chia rẽ của Âu Châu và chia hòa của Hoa Kỳ.

Đây là lúc Obama đắc cử tảng Hoa Kỳ và muốn mua cát vay đồng tiền cho A Phú Hãn. Đây là chuyền cát mất vài năm tới.

\*\*\*\*

## CHIẾN TRANH LÝ NH TANH

Nhưng, nhìn vĩnh dài, vào sâu hơn trong thời kỳ 21, Liên bang Nga có hy vọng gì? Liên bang Nga đã neo Belarus rất chặt, đã chia ngang hòa Georgia và đang phá vỡ thách thức kinh tế trong nội bộ Ukraine mà không tốn một viên đạn. Võ khí số đông là khí đốt và đòn ly gián trong xã hội Ukraine với phân nửa miền Tây thì thân Âu Châu, miền Đông thì thân Nga, và cả hai miền đều đang bị khống hoảng kinh tế. Đó là thành tích ngày nay.

Nhưng ngày nay, Liên bang Nga cũng không thoát khỏi nguy cơ khống hoảng khi dầu thô tuột giá, với dữ báo trung bình toàn năm 2009 chỉ 40 miliôc đô la mỗi thùng (so với 40 đồng bảy giờ thì số còn sót nữa!) Các ngân hàng của Nga đang cần tiền vì ngân hàng Tây Âu rút vốn vĩnh cửu, ngân sách quốc gia bị bồi chi nồng và số còn bồi chi vì dầu thô sót giá, hụt quỹ là đòn Rúp số tiêu chí y.

Dù rằng đây đã có nhiều cuộc biểu tình phản đối, Chủ tịch Putin-Medvedev không lấp tịc sấp đùi vì vẫn khống hoảng đang xảy ra, nhưng không còn tung hoành đế chế như xưa tính. Nhưng dầu từ vào việc cai trị quân đội từ năm 2000 số chỉ có thể đanh kinh khủng trong năm bảy năm tới - 2015 - mà thôi.

Chỉ một duy nhất xét toàn cảnh nhạy cảm, ta thấy rằng lãnh đạo Nga không có quyền lâm lính, một chuyển đổi khó.

Hoa Kỳ có cả thời lâm lính và lãnh đạo đã từng lâm lính - nhiều lần. Thí dụ chơi lối là lật đổ Saddam Hussein tại Iraq năm 2003 rồi biến thành suy tính trong ba năm liền trước đó khi tìm ra và áp dụng chiến lược mới. Trước đó, Hoa Kỳ cũng đã từng lâm lính khi bắt đế quốc vào Việt Nam để chửi bới mệt mỏi trên chiến trường quy mô lớn như đã ghiệp tại Triều Tiên, rồi leo thang chiến tranh mà không có kết quả. Kết cục thì tháo chạy khỏi Việt Nam khiến chúng sẵn sàng hành trào ra nhiều nơi... rồi tan tành.

Trong khi ấy, Hoa Kỳ không sấp đùi và lì chuyển bồi thành thêng trên trào tuyênl toàn cầu.

T&#225;c Gi&#7843;; Nguyễn Xuân Nghĩa  
Th&#7913; Hai, 23 Th&#225;ng 3 N&#259;m 2009 05:38

Trong hập không ai còn nói đòn nǎa dù đang xay ra tronc mlt mli ngli i chính là Iraq. Vđa dlia dli hình th, Liên bang Nga không có đlc cái thly. Vli kinh tl và tl chlc sln xuot lln c chlx xai hli, Nga cũng không có đlc cái llc y. Vì vly, nlu lanh đlo Nga tính llm lln này thì hlt đlt lùi, Liên bang Nga sll tuot loi và chl còn mlt nlc Nga trng trli. Chuyln ly có thl xl y ra trong mli năm tl i thoi.

Tl nay đon đó, Putin phli xly trong hlp khonh nhá hn Georgia hay Ukraine ngày là ba nlc Cng hoà Baltic (Latvia, Lithuania, Estonia) và Ba Lan. Bln quoc gia này khong bao gli quên đlc ách thng trlc a Liên Xô và Đlc quoc Nga. Đã tlng blc c Đlc ln Nga cào dc cào ll i nhilu ln trong llch sll, dân Ba Lan cũng khong dl gi chlp nhln sll thoil hilp đang hình thành gli a Nga và Đlc. Ba Lan khong là mlt nlc nhl và dl bo!

Nlu chla thl chl dli gi tl phia Mli thi trong vong mly năm tl i mlt liên minh blt thành văn có thl liên klt bln xl dvoi nhau. Khi ly, nhilu phln thi Chính quyln hlu Obama cl a Hoa Kli sll lli nói mlt đang làm mlt nlo: chl hoa nhl Obama mà hung hng nhl Bush dl kln dáo ylm tl bln xl dvoi klt thuot quan sll. Liên bang Nga có dám chlp nhln rli ro này mà dc thi dua votrang khong?

Do dla dl hình thl cl a Nga, Liên Xô đã xây dlng quan dl i cho hình thái tron dl a chiln vli cl tram sll đoàn bl binh và thiut giáp. Khi hlu sll, lanh thl bát ngát và tl n thlt rlt cao có thl giáng cho dl i phleng dä là sllc mlnh cl a chl dl Xô viit. Nhng, cuoc chiln tl i vùng Vnh năm 1991, khi Hoa Kli đnh tan các sll đoàn thiut chiln nhlt cl a Saddam Hussein trong có vài tl n dä là blc ngoit cho thly nhlc dl m sinh tl cl a quan dl i Xô viit. Nh klt thuot, thl gli - Hoa Kli - dä tl n sang mlt hình thái chiln tranh khác.

Hai chlc năm sau, là ngày nay, Liên bang Nga đang tl chlc ll i quan dl i ly, nhng, nhl Liên Xô tl i trlc, có thl lli bl Hoa Kli dl n dl vào mlt cuoc thi dua votrang, vli klt thuot mli sll dlc dl a vào Đông Âu. Mà biên gli Nga khong chl tipl cl n vli các binh nguyên phia Blc Âu Chau, tl ba nlc Baltic hay Ba Lan vào tl i Belarus. Cl mln Blc Caucasus, cl gli a Hlc hli và biin Caspian, cũng là mlt vong đai Hli giáo có thl bung. Phia Nam là Georgia, Armenia, Azerbaijan là các quoc gia dl c llp, dl nla là Turkey, mlt cllng quoc cồn ll i cl a Đlc quoc Ottoman vli dl i tl i xl a - và nay là dlng minh cl a Hoa Kli ....

Nhin nhl vly thi trong gli i pháp gli là lý tlng nhlt cho Putin, là Hoa Kli nhlc ng bl tl i da và chl hoa tl i dl n hèn trong nhilu năm, thi Liên bang Nga vln khong thl khng chl dlc toàn khu vlc Âu Á nhl Liên Xô. Tl i da là mlt cllng quoc cl p vung mà các nlc Âu Chau phli dl i

T&#225;c Gi&#7843;: Nguyễn Xuân Nghĩa  
Th&#7913; Hai, 23 Th&#225;ng 3 N&#259;m 2009 05:38

---

xem tóm tắt thoát khỏi chiến tranh và có đặc điểm năng lượng của Nga.

Nhưng chính là i thà năng lượng là i khi n Liên bang Nga không thể nhu cầu cung cấp điện kinh thuât và tìm giải pháp thay thế, như Hoa Kỳ và Âu Châu đang làm. Thành thà i u thà trong hiện thời của Nga vẫn quân sự hay năng lượng sẽ không kéo dài. Nhu Putin sớm thấy ra điều này - và nhu Chính quyền Obama sớm vạch ra điều này - chuyen xung đột sẽ khó xảy ra. Nga lang bang bỗng ra rồi sẽ lùi về m chân tay chèo. Nhưng nhu Hoa Kỳ thay Obama là i nhung bỗng thì xung đột giàn tiêm súng dữ xung ra hòn trong những năm tới, với kết quả vẫn là sẽ thay đổi bối cảnh Nga. Hoa Kỳ vẫn tiếp tục giặc thà đắc bá trong Thủ Khoa 21. Và nhu đã thay đổi trong Thủ Khoa 20, Hoa Kỳ i i có thể liên kết song phuong vui Liên bang Nga hay Trung Quốc, dù dùng xung này khung chèo xung kia: đài lọc đà Áu-Á vẫn bỗng co trong thời bối phân thang bối. Cõi ng quốc nào sẽ nêu lên làm lọc đài trung vui Hoa Kỳ trong một thời gian dài cõi?

Chèo ai thay đắc cõi, kinh cõi các nước Hồi giáo!